

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centimen.
Aankondigingen, 13 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 30 MEI.

Het liberalisme tegenover de Bank van België.

Opeens zwijgt men van die zaak, die zooveel ergernis heeft verwekt, en waarvan T'Kindt de aanvoerder en vele hoog geplaatste liberalen de geruste toeschouwers zijn. Geen enkel liberaal blad, dat nog een woordje rept over de 25 millioenen, die langs de groote deur, welke voor T'Kindt altijd wijd open stond, zijn verdwenen.....

Die stilzwijgendheid heeft hare beteekenis en wij willen ze kenbaar maken, omdat zij de juiste maat geeft van onze hedendaagsche geuzerij. Honderde huisgezinnen zijn op het stroom gebracht; een groot financieel huis is op het punt van te vallen; zijn krediet en dit van de Maatschappijen, welke het beschermt, is verloren; ontelbare faillieten zijn er het gevolg van (van 9 tot 18 dezer zijn er te Brussel 15 nieuwe verklaard!) en dat is voor onze tegenstrevers alsof het niet gebeurd was; het is hun der moeite niet waard, zich daarmede bezig te houden; zij gaan de ongelukken onverschillig voorbij, en gewaardigen zich niet, er nog over te spreken.

Nogtans, wanneer laster, kwaadwilligheid en onrecht den val hadden bewerkt der maatschappijen Langrand, schreeuwden en tierden de liberale gazeteten om te meest; die zaak werd een slagveld voor de kiezingen; er was geene baldadigheid, die men niet benutigde. Aan de waarheid werd een prop in den mond gestoken, en de strengheid van hooger hand voegde zich bij het zedelijke geweld, dat alleen den val van Langrand had veroorzaakt; want de ondernemingen, door die Maatschappijen gedaan, waren goed, voortreffelijk zelfs! Het bewijs ervan vinden wij in hunnen tegenwoordigen staat van welvaart; zij hebben veel opgebracht en brengen nog op voor degenen, die ze hebben overgenomen, en die opbrengst zou voldoende geweest zijn om geheel en al de aandeelhouders te vergelden, indien het toenmalig gouvernement zich tegenover de Maatschappijen Langrand had gedragen, gelijk het tegenwoordig gouvernement tegenover de Belgische Bank!

Van waar dan die stilzwijgendheid; waarom verdooft men de klachten der slachtoffers? Van waar die onverschilligheid der liberalen tegenover de schaamteloosste dieverijen, die men ooit heeft gezien?

Er was daar een persoon, wiens nederige toestand, ontstichtende levenswijze en overgrote verkristening de aandacht der hoofden van de Bank natuurlijk moesten wekken; zij hadden maar enkel eens de oogen en ooren te openen, en zij konden den val van zooveel huisgezinnen beletten; ik zeg meer, en bekeer, dat zij enkel hunne zending moesten vervullen op eene behoorlijke wijze, het oor leenen aan den raad, hun gegeven, om het onheil te vermijden.

Maar neen! zij openen aan T'Kindt een krediet van 6 millioenen. De heer Fortamps keurt den bon goed, waarmede de dief 900 actiën der maatschappij van constructie ontleent; men vertrouwt hem de drie sleutels van den Toren der Bank, en hij steelt, speculert, verkwaast, steelt nog, en de bestuurders der Bank zijn daar, gelijk stomme en verwaasde afgoden, waarvan de psalmist spreekt... T'Kindt is meer gouverneur en directeur der Bank, dan Fortamps en Cie zelve!

Maar de kiezingen zijn aanstaande, en het schandaal staat de liberalen in den weg. Het ordewoord is gegeven, en men zwijgt. Men neemt in haast eene belachelijke overeenkomst aan, en men verdraagt het overige tot 4^e juli aanstaande, en intusschen verliest de Bank, van dag tot dag de weinige gunst, die haar nog overblijft.

Maar wat kan dat onheil maken voor de liberalen? Wat schilt hun den val der huisgezinnen? Moeten zij niet eerst en vooral hunne razernij, om het bewind in handen te nemen, voldoen! Zijn de portefeuilles van Minister, waar zij naar bijgen, niet van meer waarde dan de millioenen, door T'Kindt onttolen in eene Bank, die de liberale hoofden hoefden na te zien?

't Is het katholiek ministerie, 't is de ka-

tholieke meerderheid, die ter hulp gekomen zijn aan de Bank, verlaten door de liberalen; zij hebben haar weêrhouden, wanneer deze op den boord des afgronds stond; maar wat geeft dat? *haro* op het katholiek ministerie; *haro* op de meerderheid, en leven Fortamps, Sabatier en Cie!!!

Ziedaar wat gebeurt in het kamp dergenen, die zich de *wrekers der openbare zedelijkheid* noemen! Men zwijgt stil over de kuiperijen; de volle liberale toegevendheid is voor hen, die ze niet belet hebben en 2 millioenen moeten eenen diefstal van vijf-en-twintig millioenen vergoeden! En dan — zijn de schuldeischers niet te vrede, men zal ze aflossen, en aan de deur werpen...

Welk een schoon ding is het liberalisme toch!

(Patrie.)

Kerk van Groot-Spauwen.

Op zondag aanstaande, hoogfeest van Pinksten zal in de Kerk van Groot-Spauwen de muziek mis van d'Archangeau n° 6 onder de directie van M. Michel Chrétien Baillien uitgevoerd worden.

Sterfgeval.

M. Fr. Bailly, lid van den gemeente-raad van Tongeren is gisteren in deze stad overleden.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Herstal: EEN KIND LEVEND BEGRAVEN. — Eene misdaad of wel eene onzinnigheid die afschuwelijk is, werd maandag, langs den rechterkant der vaart, op het uiteinde der gemeente Herstal gepleegd. Eene vrouw, tot nu toe onbekend, heeft in een bebouwd land, een naakt kind begraven van 10 tot 12 dagen oud.

Een jongen van 8 jaar werd eerst deze daad gezworen, ging er zijnen vader, wapenmaker en herbergier te Herstal, van verwittigen, en deze, meegeweten zijnde, haalde het kind uit wentelende het in zijne vest, haalde de aarde uit de ooren en mond en droeg het naar zijne vrouw, die het tot heden toe de zorgen toedient die zijnen staat vereischt.

Woensdag, rond 11 ure voormiddag, hebben de gendarmen, Sottiau en Wilmar, der brigade van Herstal, op de stoomboot varende tusschen Luik en Maastricht, de vrouw aangehouden, die werd aangehouden als zijnde de ellendige die het kind levend had begraven.

Deze aanhouding heeft plaats gehad in de onmiddellijke nabijheid van de plaats der misdaad, tusschen de bruggen n. 4 en 5. De vrouw was herkend door eene andere vrouw, die zich op de boot bevond en die haar maandag beneden de brug n. 6 had gezien.

Volgens hare verklaring is zij de genaamde Gertrude N..., oud 18 jaren, geboortig van Bree, in Limburg, waar zij terugkeerde, na laatst te Tilleul of te Seraing te hebben gediend. Men veronderstelt dat zij zinloos is want het gezicht van haar zoo wonderbaar gered kind, maakte geen den minsten indruk op haar.

Het kleine meisje blijft voortdurend wel te pas en is gedoopt (misschien voor de tweede maal) onder de namen Anna Maria Hubertina, in de O.-L.-V. Kerk te Herstal, parochie harer pleegouders, de echtgenooten Dehareng-Dessart te Herstal.

— EEN TERKEVECHT. — Het militaire etablissement van Terkameren is verleden woensdag het tooneel geweest van een afschuwelijk moord, in den vorm van « tweevecht op een gesloten terrein. » Het slachtoffer is dengene welke men in duelsstijl, « de beleedigde » noemt.

De ijzige wekkende bijzonderheden van dien moord verspreiden zich weldra met de snelheid van den bliksem in het beneden gedeelte van Elsenne vooreerst, daarna in de voorstad en in geheel de stad.

De plaatselijke politie had zich naar het etablissement begeven om een onderzoek over de zaak te doen; doch zij werd zeer beledigd afgewezen, onder voorwendsel dat die uitsluitend militaire zaak, in geen deele de burgerlijke overheid raakte, en het was slechts bij de overgave van het bureau van den burgerlijken stand, van den naam van het slachtoffer, dat men te weten kwam, dat het de genaamde Karel Van Hecke was, oud 43 jaren, kapitein bij het 14^e regiment voetgangers, in garnizoen te Gent, getrouwd en vader des huisgezins.

Het duël had plaats gehad ten 4 ure 's morgens, in de manege van het etablissement van Terkameren, en was gebeurd bij middel van de pistool, de tegenstrever van Van Hecke was een luitenant van het regiment der genie.

De getuigen van dat tweevecht tot der dood, waren, volgens men meldt, van de eene zijde, twee officiers van de applicatieschool, van den anderen kant twee officiers van de krijgsschool.

Kapitein Van Hecke schoot het eerste, zonder zijnen tegenstrever te raken; deze schoot op zijne beurt en zijn kogel drong Van Hecke in den bil. Het gevecht werd voortgezet, de kapitein miste nogmaals den luitenant, terwijl deze laatste hem eenen kogel in het kinnebakken joeg.

Het derde bedrijf van dat walgelijk gevecht, was nog ijselijker; de kapitein miste den luitenant, een derde maal en viel als neergebliksemd door het schot van den luitenant, dat hem vlak in het hart had getroffen. De dood was oogenblikkelijk en het lijk werd naar 't militair gasthuis gebracht.

De militaire auditeur van Brabant, bijgestaan door twee rechters-kommissarissen is tot het eerste onderzoek overgegaan. De luitenant had zich aanstonds in hunne handen gegeven.

De oorzaak van dit tweevecht is, volgens men zegt van zeer delikaten aard, en wij kunnen er dus niets meerder van zeggen.

M. Van Hecke zal zeer betreurd worden. Hij werd op 13 januari 1872 tot den graad van kapitein verheven; hij was een goed officier, die algemeen werd geacht.

Volgens de bepalingen der wet op het tweevecht, moeten de getuigen, even als de luitenant voor de rechtbank verschijnen, aangezien er door het tweevecht niet alleen wonden zijn veroorzaakt, maar dat dit zelfs den dood van eenen persoon heeft ten gevolge gehad.

Alvorens verder over dit ijzige wekkend drama te kunnen spreken, zullen wij den uitslag moeten afwachten van het gerechtelijk onderzoek.

— Men schrijft uit Antwerpen:

Manifestatie aan onze Volksvertegenwoordigers. — Ter gelegenheid der stemming in de Kamer, waarmede men de voordelen voor Antwerpen verriep, viel de conventie van Terneuzen. Wij hebben het lofwaardig gedrag onzer representanten doen kennen, en Antwerpen, het ware Antwerpen is er hun dankbaar voor geweest.

De *Nederduitsche Bond* heeft de zaak in handen genomen en eenen oproep gedaan, om hulde te brengen aan de representanten, die Antwerpen met zooveel doorzicht, met zooveel aanhoudendheid met zooveel onafhankelijkheid vooral, hebben verdedigd. Het volk, het vrije volk, kwam met duizende en duizenden op.

De vereniging had plaats in het lokaal Moretus in de Keizerstraat.

Ten half acht was het groot lokaal proppend opgevuld. Men had het, ter gelegenheid van de heugelijke feestviering, prachtig verlicht. De geestdrift was groot. De zang de *Vlaamsche Leeuw*, dat deftig en eerlijk lied der Vlamingen, klomk weer uit duizende monden en het *leve Antwerpen, leve de Meeting, leven onze vertegenwoordigers*, werd aangeheven.

Het was 9 ure toen de ontzagwekkende stoet het lokaal verliet. Antwerpen was daar! Nooit zagen wij een prachtige, een deltiger stoet. Geen stand of hij was tegenwoordig: de werkmans gelijk de nobele, de industriele gelijk de koopman, de kunstenaar gelijk de politieke man. Er was geen paal aan den geestdrift, en die kwam voort uit vrije gemoederen.

Het volk, dat voor het lokaal had post gevat, begroette de Vlamingen met een langdurig hoeraah! en sloot zich bij de manifestatie aan.

De stoet werd geopend door twee groote transparanten, waarop men las: *de Meeting-Wacht, en Hulde aan onze Volksvertegenwoordigers*. Vervolgens kwam eene harmonie-maatschappij; de leden van den *Nederduitschen Bond*; de maatschappij *het Vlaamsche Volk*; de *Ware Sinjoren*; de *Meeting-Vrienden*; de *Jonge Wacht*, enz. De stoet was verlicht met gekleurde ballons met bengalsch licht fakkels, enz. Vier harmonie-maatschappijen namen er deel aan.

Op verschillende transparanten in het midden en aan het einde van den stoet, las men: « *Terneuzen valt! de Meeting zegepraalt! Rechtvaardigheid en Vrijheid! Leve de Meeting! Leve Antwerpen! De Meeting is het Volk, enz.* »

De stoet was een kwart uurs lang; men schat dat er duizenden aan deel namen. Onder het spelen en het zingen van den *Vlaamschen Leeuw*, doorkruisden de manifesteersders de bijzonderste straten der stad, en brachten serenades bij de heeren De Decker, Mees, Guyot, De Laet en Coremans.

In de verschillende kwartieren der stad werd de stoet geestdriftig toegelikt. Men begrijpt hoe het gezicht van die manifestatie de geuzen boos maakte: eenige mannen in daghuur poogden dan ook, bij den terugkeer der manifestatie, den *Vlaamschen Leeuw* door het *Ongediert* te overschreeuwen; doch dit ging niet. Wat verhouding ook tusschen den belgischen, den nationalen leeuw en... een walgelijken kraaglooper!

Aan vele gebouwen van Meetingisten stak de nationale vlag uit, en de *Katholieke Kring* was niet alleen gevlagd met de nationale en de stadskleuren, maar ook was het lokaal prachtig verlicht.

Ten 11 ure was de stoet weer binnen, en alles liep in de beste orde af. De geuzen zongen nog eenige oogenblikken het *Ongediert der papen* voor het lokaal-Moretus, maar de politie dreef ze weldra uiteen.

De prachtige inrichting van den stoet doet eer aan de leden van den *Nederduitschen Bond*.

De geuzen hadden ook eenen stoet ingericht, ten einde eene ovatie aan den heer De Wael te doen; doch ieder onpartijdig burger moet bekennen, dat deze bij dien der Meeting niet baten kon, vooral niet onder opzicht van het groot getal, en ook niet in deftigheid; de geuzen zongen immers het *ongediert der papen*, en schreeuwden zoo wat: *à bas la calotte, à bas Malou, il faut pendre Malou*, enz.

Het grootste bewijs, in dit geval, dat de geuzerij ongelijk heeft, is hun razend schelden en tierren tegen ons, omdat de conventie verworpen is — en

zij zouden integendeel blij moeten zijn, en de representanten moeten vereeren.

Zonder de representanten van Antwerpen, was zij gestemd geworden; want de leden der rechterzij die haar afstemden, deden dit door de werking onzer vertegenwoordigers.

Ter gelegenheid van den zegepraal, door onze volksvertegenwoordigers zaterdag in de Kamer behaald, waren gisteren, zaterdags wij zegden, de *Katholieke Kring*, het lokaal *Moretus*, het *Koninkskken*, het lokaal *de Sinjoren*, prachtig verlicht.

— Men leest in het *Handelsblad* van Antwerpen: De geuzerij heeft gisteren weer de stad in rep en roer gezet, en dit tot laat in den nacht. Wanneer zal dat schandelijk rumoer, dat zeker menschen voor « politiek » aanzien, ophouden? Al die aandradingen veruieren België en walgen aan ons eerlijk publiek. Dat alleen zou eene reden zijn, de geuzerij kortweg op den 13 juni uit de baan te keeren.

Men weet dat het gisteren feest was te Borgerhout, waar men de meerderheid van 200 stemmen vierde, die de gemeente aan MM. Eliaerts en Monfort, in de provinciale kiezing, had gegeven; verder vierde, in het lokaal *Werkmansonderwijs*, M. Goetgebuier zijn jubelleest van 25 jaar tekenmeester.

De maatschappij *de Ware Sinjoren*, ten getalle van 50, gingen die feesten bijwonen en trokken tegen 8 ure, met de Antwerpsche vlag, vreedzaam en rustig over de Gemeenteplaats naar Borgerhout. Onder het marcheeren zongen zij het nationale lied de *Vlaamsche Leeuw*.

De vrienden van het *Ongediert* kunnen dien zang maar niet verdragen! In de Gemeentestraat werden de *Ware Sinjoren* dan ook door eene bende aangevallen en deze wilde hun de vlag afnemen. Halte là! dat ging zoo gemakkelijk niet. De vlag werd gescheurd; maar de tegenstand was hardnekkig. In het gevecht bleven er stukken van de vlag in de handen der geuzen; doch de *Ware Sinjoren* hebben tot het laatste stuk toe den geus uit de hand gehaald.

De aandraders, het was omtrent 8 ure, trokken af en de *Sinjoren* gingen het feest van Borgerhout bijwonen. Nooit heeft Borgerhout zoo feestelijk, zoo prachtig gevierd. Duizende en duizende menschen waren te heen; de *Vlaamsche Leeuw* klom uit duizende monden en de manifesteersders waren als in de straten saamgeplakt.

Voorop in den stoet, droeg men een grooten transparant waarop men las: *Leve de Meeting*. Honderde ballons en fakkels vergezelden de bevooging. Gedurig werd er bengalsch vuur, in verschillende kleuren, afgestoken.

Voor de huizen van M. Willem Van Ryswyck, van M. Eliaerts en dat van M. Van Montfort, werd de *Brabanconne* en de *Vlaamsche Leeuw* gespeeld. De geestdrift was daar onbeschrijfelijk. Aan ieder van die heeren werd een prachtig bouquet aangeboden. Vooral werd de vriend Willem luidruchtig gefeest.

De stoet heeft de straten van Borgerhout doorkruist; de burgers kwamen aan de opene vensters en zwaaiden met hand, zakdoek en hoed de Meeting toe.

Het was ongeveer 11 ure toen de *Ware Sinjoren* zich van de *Meeting* afscheidden, en zich naar het lokaal van M. Goetgebuier begaven. Daar hadden niet minder schandelijke feiten plaats; de geuzerij, betaalde schoelies, waren binnengedrongen en werden er, natuurlijk uitgeklopt. De politie kwam er tusschen; maar hoe eerlijk! zij hield de indringers niet aan, maar wel een der Meetingisten die in het lokaal het feest bijwoonde.

Omtrent 1 uur verlieten de *Ware Sinjoren* het lokaal; zij zongen niet, zij maakten geen gedruisch. Ziende dat zij op de donkere Gemeenteplaats werden afgewacht door de geuzerij en geen reden tot aanval willende geven, sloegen zij den zij-boulevard in, om alzoog ongemerkt de Peerdenmarkt te bereiken.

Hun weg werd echter verraden, en eene gansche bende geuzerij kwam hen, op den boulevard, op het lijf vallen. Men wilde hun nogmaals de vlag ontscheuren. 't Is aan die aanvallers slecht bekwamen. De *Sinjoren* verdedigden zich zoo klinkend, dat de aandraders in den donkere, de vlucht moesten nemen.

Ja, ze namen de vlucht; maar zij liepen naar de stokslogers-sociëteit, en op de Paardenmarkt werd dat groepje Meetingisten andermaal door een overgroot getal geuzen aangevallen. En toch hebben zij hunne vlag behouden!

Nogmaals klopten er de *Ware Sinjoren* doorheen. In de Koepoortstraat nieuwe aanval. De politie kwam er tusschen. Hoeden zijn verloren, klakken verdwenen, ruggen en koppen gekwetst; doch de vlag bleef, hoewel afgescheurd, in de handen harer eigenaars.

Op de Gemeente-plaats had men het vooraf geladen op M. Ed. Van Ryswyck, op wien men de krachtvolle werking van M. Willem Van Ryswyck, te Borgerhout, wilde wreken. De eerstgemelde werd door de politie beschermd.

Het feest van Borgerhout is precies geen kat om zonder handschoenen aan te vallen. Ten 12 ure deed M. Willem Van Ryswyck, raadshoer, eene herberg waar zich de geuzen bevonden ontruimen, en de Borgerhoutenaars zegden aan de geuzen: « Niet over de Vuilbeek; dat is hier ons terrein. Maakt zooveel zij wilt, lawaai aan genen kant; maar niet aan dezen! »

De lawaaiers hielden het voor gezegd. Wij vernemen dat de geuzerij zich ook heeft